

Rausa

**Erfgoedtijdschrift voor Borchtlombeek, O.L.V.-Lombeek, Pamel en Strijtem
Verschijnt 6 maal per jaar. Elfde jaargang nr. 4, augustus 2023**

Erfgoedtijdschrift voor
Borchtlombeek, O.L.V.-
Lombeek, Pamel en Strij-
tem

Secretariaat en verant-
woordelijke uitgever:
Erfgoed Rausa, Varing 40,
1760 Pamel
www.rausa.be

Werkten mee aan dit num-
mer: Bart Caulier, Willy De
Smedt, Günther De Mel, Al-
phonsine Van Den Borre
(†), Ronny Geeroms, Fran-
çois De Neef, Jean-Pierre
Vermeiren, Emiel
Borguignon, Louis Van Eeno,
Jean Cautaers, Dorien
Deschamps, Norbert Verbe-
stel, Jan De Mont

Eindredactie:
Kristien Hemeryckx en Wal-
ter Evenepoel

Iedere auteur is verant-
woordelijk voor haar/zijn
bijdragen.

Je kan je gratis abonneren
op de digitale versie van
Rausa door een eenvoudig
bericht te sturen naar
erfgoed.rausa@gmail.com

Bankrelatie:
BE 97 8601 1557 2549

©
Zonder voorafgaande toestem-
ming van Erfgoed Rausa mag
niets uit deze uitgave worden
verveelvoudigd en/of openbaar
worden gemaakt door middel van
druk, fotokopie of op welke an-
dere wijze dan ook.

Rausa verschijnt in februari, april, juni, augustus, sep-
tember en december in digitale versie en op aanvraag
in gedrukte versie. De digitale nummers zijn gratis.
Wie een gedrukte versie wil, kan zich **in december
2023 abonneren** voor de volgende jaargang. **In de
loop van het jaar worden geen nieuwe gedrukte
abonnementen genoteerd.**

Wie zelf artikels wil schrijven of beeldmateriaal wil be-
zorgen is hartelijk welkom. De bijdragen graag inleve-
ren een maand voor de datum van verschijnen.

Redactieadres:

Erfgoed Rausa, Varing 40, 1760 Pamel,
rausa@skynet.be, 0473 11 25 00

Abonneeradres: erfgoed.rausa@gmail.com

Inhoud van dit nummer:

Blz. 2	Om te beginnen
Blz. 3	Getuige
Blz. 4	Terugblik
Blz. 5	Rausa in actie
Blz. 6	Een Kattemse dame met klasse
Blz. 13	De Burgerlijke Bescherming: antwoorden
Blz. 15	Klap van hier
Blz. 17	Meester De Moortel
Blz. 18	Ons antiquariaat
Blz. 19	Stamboombabbel
Blz. 20	Dievenstraatje

Op de voorpagina: 'Kerk van Kattem',
foto van Louis Van Eenoo

Van welke historische gebeurtenis had je getuige willen zijn?

Struinend door de sociaalnetwerksite met het blauwe vogeltje als logo, prikkelt dit specifiek tekstbericht mijn verbeelding. De *tweet* die mijn aandacht naar zich toezuigt, lanceert deze eenvoudige en tegelijk aarts-moeilijk te beantwoorden vraag.

Eindeloos lang kan je blijven nadenken over het antwoord. Heb je na veel wikken en wegen een excellent antwoord, gestaafd met overtuigende redenen, uitgedokterd, gegarandeerd schiet je de volgende dag een nog beter idee te binnen.

Gooi de kwestie maar eens in een groep vrienden, collega's of familie, het leidt gehed tot boeiende discussies. Geen enkele kans dat de gesprekken snel stil vallen!

Het meeslepande aan dit vraagstuk zit hem er natuurlijk in dat het antwoord er eigenlijk helemaal niet zo veel toe doet. Hét correcte antwoord bestaat immers niet. Dat blijkt ook uit de talloze reacties die onder deze *tweet* gepost worden door de vele lieden die eveneens gekieteld worden om er iets of iets meer denkwerk aan te wijden.

De antwoorden kunnen niet verder uit elkaar liggen. Heel wat gebeurtenissen uit de nabije geschiedenis passeren de revue (de val van de Muur, de maanlanding, ...).

Anderen hopen existentiële vragen te beantwoorden, en willen met een teletijdmachine terug geflitst worden naar de geboorte van Jezus Christus of Mohammed; of - nog straffer - helemaal wederkeren naar het ultieme begin der tijden om hoogst persoonlijk de big bang mee te maken.

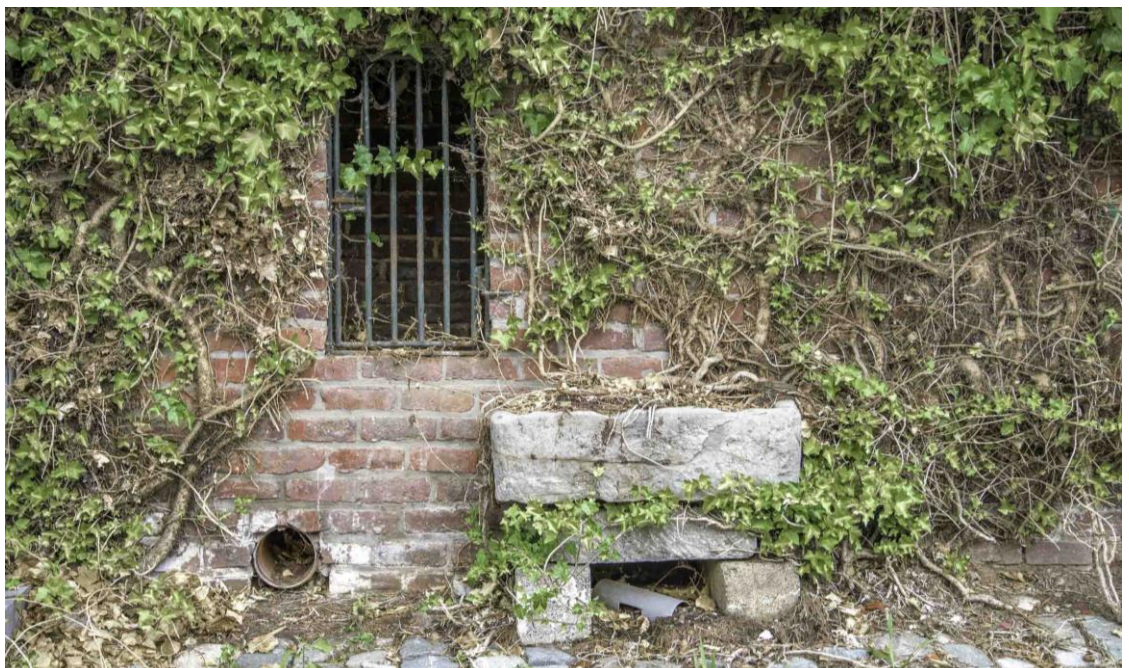
Ook bij Erfgoed Rausa kunnen we niet één enkel antwoord formuleren op deze intrigerende vraag. De geschiedenis van de Roosdaalse dorpen en gemeenten bevat zo véél grote en minder grote maar steeds weer boeiende gebeurtenissen en vertellingen, dat we er heel wat edities van ons erfgoedtijdschrift mee kunnen blijven vullen.

Mocht u zich ook aan deze denkoefening wagen, en graag een historische Roosdaalse gebeurtenis herbeleven, laat het ons dan weten! We maken er, als het in onze macht én kennis ligt, graag werk van om u, en alle lezers, een levendige trip naar dat lokale verleden aan te bieden.

Terwijl u de hersenen pijnigt, wensen we u in dit nummer veel leesplezier op uw volgende reis doorheen de Roosdaalse geschiedenis!

Bart Caulier
Voorzitter Erfgoed Rausa

*Hof te
Katterm
Foto:
Norbert
Verbestel*

Tijdens de zomermaanden houden we het traditiegetrouw iets rustiger bij Rausa, althans wat de activiteiten betreft. Toch mochten we op 6 juni nog een heel boeiende boekvoorstelling beleven! De presentatie van 'Toponymie van Pamel' werd een heel fijne avond! De Strijtemse Sint-Martinuszaal liep aardig vol en de sfeer zat er ook meteen in dankzij een pittige inleiding van Bart Caulier, een poëtische interventie door Marleen Van den Houte en een schelmse beschouwing door Bjorn Heymans (deze tekst vind je op blz. 15). Maar uiteraard was het belangrijkste onderdeel het interview dat Emile Ringoot had met Rik Van Herreweghen, de auteur van de nagelnieuwe Rausa-publicatie. Rik kreeg met zijn verhelderende toelichtingen en de opmerkingen het publiek moeiteloos op zijn hand. Geen wonder dat achteraf de hele oplage meteen was uitverkocht. Voor Erfgoed Rausa een reden om meteen een (beperkte) tweede oplage te laten drukken. Wie zich het kleurrijke boek (mét cd!) nog niet kon aanschaffen, krijgt dus toch nog de gelegenheid om dit pareltje van erfgoedliteratuur in haar/zijn boekenkast te krijgen. Gewoon € 30- overschrijven op rekening nr. BE97 8601 1557 2549 van Erfgoed Rausa, vermelding 'Toponymie' en je bestelling melden op rausa@skynet.be of 0473 11 25 00.

**Start van het nieuwe
erfgoedseizoen!**

**Zaterdag 5 augustus is er
opnieuw een**

STAMBOOMBABEL

**Iedereen welkom in de Erf-
goedkelder (GC Het Koets-
huis) van 9 tot 12 uur**

Soms moet een mens wel eens schipperen... voor een vereniging is dat niet anders. Begin dit jaar hadden we de belofte gekregen dat we voor de Open Monumentendag zouden kunnen beschikken over de 'Léberg-site'. Wij waren al druk aan het speculeren hoe we de enorme gewezen productiehal gingen opvullen met tentoonstellingspanelen en een heus theaterpodium om de legende van de Ledeberg prettig gestoord te interpreteren. Te elfder ure werden onze plannen afgeblazen. De nieuwe eigenaar besliste om (vroeger dan voorzien) grote werkzaamheden op te starten zodat de voor de OMD-voorzien ruimte plots wegviel en het zoeken naar een alternatief niet meer haalbaar was.

Maar... wij hebben toch een alternatief om (zij het dan digitaal) een heel mooi Open Monument te bezoeken. Wij kregen immers van Joseph De Schepper (jr) de toelating om het Puttenbergkasteeltje te bezoeken en zo onze lezers toch het idee te geven dit prachtig stukje erfgoed van binnen en van buiten te leren kennen. Omdat ook dit complex momenteel te koop staat, is het niet mogelijk om het open te stellen voor het publiek. Maar met de prachtige foto's die Jan De Mont er kon nemen, kunnen we er toch virtueel een kijkje gaan nemen.

Dat doen we door een groot deel van deze foto's op te nemen in onze Open-Monumentendag-brochure die we dankzij de steun van de gemeente kunnen aanmaken en anderzijds door een projectie te laten lopen tijdens een boeiend evenement op de vooravond van de Open Monumentendag.

SMAAK EN BELEEF ROOSDAAL!

zat. 9 september - 13u-19u
Plattelandscentrum Peerenbosch

Kom proeven van lekkere producten uit de streek & ontdek het Roosdaalse verenigingsleven!

Wie tijdens deze activiteit de stand van Erfgoed Rausa bezoekt, kan de prachtige montage zien over Kasteel Puttenberg en krijgt ook (gratis!) de brochure aangeboden (tot zolang de voorraad strekt).

Aan diezelfde stand krijg je ook informatie over de activiteiten die Erfgoed Rausa voor het najaar heeft gepland, kun je onze publicaties aanschaffen (o.a. ons nieuw boek 'Meester De Moortel') en surfen doorheen ons digitaal beeld- en tekstbestand. Wie een USB-stift bij zich heeft kan zelfs informatie zomaar kopiëren!

Wij durven ook hopen dat zich mensen zullen aanmelden die zin hebben gekregen om onze vereniging te versterken. Iedereen die een dikke boon heeft voor erfgoed vindt bij ons wel een vakje waarin zij/hij zich kan uitleven. Afspraak dus op zaterdag 9 september tussen 13 en 19 uur in het Plattelandscentrum Peerenbosch (bij de meeste dorpsgenoten nog gekend als 'de tuinbouwschool').

Een Kattemse dame met klasse

Deemoedig geven wij toe: van de merkwuurde personen die in ons erfgoedtijdschrift worden besproken, behoort het overgrote deel tot het 'mannendom', terwijl het 'vrouwenrijk' schromelijk ondervertegenwoordigd is. Al kunnen wij tot onze verdediging aanvoeren dat de heren der schepping in het verleden de dames weinig aandacht gunden. Toch nemen wij elke kans te baat om het euvel te verhelpen. Zo maken wij in deze Rausa-editie veel ruimte vrij voor een Kattemse dame met klasse:

Alphonsine Van Den Borre.

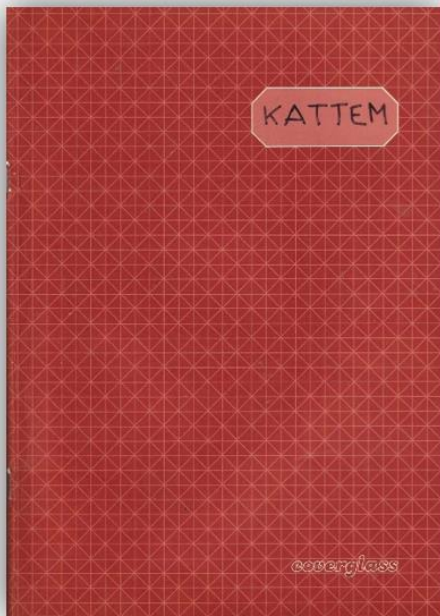
Op het einde van de Grote Oorlog trouwde Cyrille Van Den Borre (1898-1978) uit de Kattemse Bosstraat met Philomena Clottemans (1898-1983). Op 2 maart 1919 werd Alphonsine, hun oudste dochter, geboren (later zouden Jan-Baptist, Marcel, Léon en René het gezin vervolledigen). 89 jaar later zou haar levensweg eindigen in het Aalsterse OLV-ziekenhuis. Haar grootvader langs vaderszijde Petrus Van Den Borre, (1873-1944) kwam uit Okegem, zijn echtgenote (Maria Geeroms, 1872-1947) was van het volk 'van Potter'. Zij woonden in de Bosstraat. Langs moederszijde komen we echter een opmerkelijke figuur tegen. Grootvader Tist Clottemans (1866-1948) was getrouwd met Maria Sorbé (1867-1932) uit de Herststraat en dat was de kleindochter van Martinus Sorbé, de seingever uit de Franse tijd, waarover we het al hadden in Rausa en waar ook Alphonsine in haar opstel naar verwijst.

Alphonsine huwde Jean De Leeuw, onder de mensen beter bekend als 'Zjaa van de Pijlter' (over hem vertellen we straks nog wat meer). Het paar kreeg een zoon (Edgard De Leeuw) die trouwde met Linda Clement. Alphonsine en Jean hadden één kleindochter (Sofie De Leeuw).

Alphonsine Van Den Borre was een opvallende verschijning. Niet alleen omdat ze altijd haar best deed om er uiterst verzorgd uit te zien, maar vooral omdat zij heel actief was in het Kattemse sociale leven. De parochie Kattem zou zonder haar een stuk minder levendiger zijn geweest. Ziekenzorg, OKRA, het zangkoor, noem maar op, Alphonsine stond op de eerste rij!

Maar deze markante dame had nog andere kwaliteiten. Zij was een goede observator van haar omgeving, met heel veel aandacht voor het verleden en met een vlotte pen waarmee ze haar waarnemingen in sierlijk handschrift noteerde. In 1985, Alphonsine was toen 66 jaar, schreef zij in een geruit notaboek 'Een geschiedenis van Kattem'. Wij vinden dit een zeer waardevol document, een opmerkelijke getuigenis van iemand met een schrandere geest. Een schrijfsel dat zeker de moeite waard is om het onze Rausa-lezers op de volgende bladzijden aan te bieden. We nemen haar woorden integraal over (cursieve tekst).

en nearby het grootste geboemte is, rust men rechts
 een veldje met bomen en struiken, en op de
 achtergrond de spitse toren van de kerk van Pamel.
 We zien de Bavelberg.
 De huizen staan langs het smalle pad,
 en luimen precies tegen het gebergte aan.
 Ze zijn verschillend van lyn en kleur,
 van hies bekeken, een levend panorama, van
 schoonheid en weelde.
 We kijken links, en zien rijken bomen
 gelovende weiden, met bent gedeelte hoeren.
 Recht voor ons, de huizen van de Heisthout in
 Kattemkete, met glanzende daken, en groen
 in alle kleuren en tinten.
 In de Boosstraat staan er nu 12 huizen.
 Voor 1940 maar 6.
 Van 1857 tot 1940 was er daar een cafe,
 eerst 35 jaar in 't huis van clauwies, en dan
 45 jaar by Suiker Pottier.
 Aan het einde van de Boosstraat, vaaer de
 Profetenstraat, en Kattemkete samen komen,
 is er een waterbron (Den Beeren genaamd)
 Jaren lang hadden 15 tot 20 gezinnen, daer
 hun watervoorraad halen.
 Het was ook de plaats, waar alle gebouwen
 en meubelen verbleef werden.
 We volgen de Profetenstraat, en komen aan
 het huis van Albert Ols. Byn ouders hadden
 tot in 1939 een melkerij.

Kattem is een gehucht van de fusiege-
 meente Roosdaal. Het ligt op een heu-
 vel in het mooie schilderachtige Pajot-
 tenland van West-Brabant en 72,5 m
 boven de zeespiegel. Er leven hier 790
 mensen, er zijn 260 gezinnen. Het
 merendeel zijn arbeiders en bedien-
 den. Een 30-tal fruitkwekers, enkele
 boeren en een 10-tal handelaars.
 Het primitieve Kattem ontstond begin
 van de 12de eeuw aan de Dries in de
 Herststraat. Den Dries was een drie-
 hoekig pleintje, met een fontein in het
 midden en een groot water met afloop
 naar de Voetbeek. Het bevond zich, op
 de draai, rechtover de huizen van
 Louis Borloo (Louis van Tones), Su-
 zanne De Leenheer, Alfons en Arlette
 Leemans, Albert De Moortel.
 Daar stond ook nog een oude kapel
 waar plaats in was voor 60 personen.
 Met Pasen was er een grote volkstoe-
 loop. Er werd gepredikt door een pater
 Witheer van de Abdij der Norbertijnen
 uit Ninove. In de meimaand werd er
 elke dag het rozenhoedje gebeden. Er
 stond een beeld van **Onze Lieve
 Vrouw aan de eik** met de woorden:
 "Ik bemin wie mij bemint". Adriaan
 Minner, een vrijgezel wonende op den
 Dries was de eigenaar van de kapel.
 Later kwam ze in het bezit van Livain
 De Scheppers tot ze geplunderd en
 verwoest werd tijdens de Spaanse be-
 zetting (van 1556 tot 1715).

Rond 1870 woonde in de Herststraat de familie
 Steppé, ze hadden er een brouwerij. Die werd
 voor de 1ste wereldoorlog eigendom van Eduard
 De Rook – toen ontstond ook de naam "Den Bok"
 voor de brouwerij (foto hieronder). Er werd daar
 lambiek en faro gebrouwen. Dit bedrijf kende een
 lange bloeiperiode.

In 1900 stonden er verschillende hoeven in de
 Herststraat: die van Amedée van Jannes, in oude
 boerenstijl, omgeven door een grote boomgaard
 en moestuin. De schuur en stallingen stonden
 haaks ten opzichte van het woonhuis, nu is het
 bewoond door de familie Poncelet.
 Het hof van de Huidvetters – daar was een be-
 langrijke leerlooierij gevestigd. Langs de zuidkant
 bevond zich een grote, diepe put waar de vellen
 in gelooid werden. Later werd dit hof verkocht, en
 kwam voor de 2de wereldoorlog in het bezit van
 de familie De Mulder-Baes die er een bakkerij uit-
 baten. Nu zijn afgangen en stallingen verbouwd
 en eigendom van dokter Danny Pippeleers ver-
 bonden aan de VUB te Jette.

Foto Emiel Borguion

In de Benedenstraat was er nog een hof Van Mieghem genaamd (foto hierboven). Het was een klein warenhuis. Men kon er alles kopen: levensmiddelen, kleren, stoffen aan de meter, veevoeder, meststoffen, kolen... Nu is het bewoond door de familie Stockmans-Laurent.

Aan de Kapelleweg staat een kapel toegewijd aan **Onze Lieve vrouw van Scherpenheuvel**. Ze is meer dan 100 jaar oud en werd gebouwd, betaald en onderhouden door mensen van Kattem. 62 jaar lang, werd bij elk overlijden de 2 opeenvolgende dagen die de begrafenis voorafgingen, de rozenkrans gebeden, gevolgd van enkele vreemde gebeden met wondere krachten alsook de litanieën van alle heiligen, voor de zielenrust van de overledene.

Nog in de Herststraat, waar de Hazelveldweg begint heeft er eeuwenlang een groot eiken Kruisbeeld gestaan. Het was omgeven door meidoorn en flierenhoutstruiken. In 1944 werd het, tijdens een stormweer erg beschadigd. Daarna werd het vervangen door een kleiner kruis, nu is het verdwenen. Daar staat ook nog het Hof van de landmeter. Dat was een rijke pachter, grondbezitter, landmeter en molenaar. Dit hof is nu bewoond door de familie Van den Broeck-Bruyneel, de bijgebouwen door de gebroeders De Schutter.

Wist ge dat de molen van Kattem oorspronkelijk aan de Hazelveldweg, op het eigendom van de landmeter stond? Onder zijn leiding werd de molen verplaatst in 1837. Het gebeurde op houten rollen, voortgetrokken door 4 paarden en enkele kloeke mannen. Van heinde en verre kwamen er mensen kijken, zelfs buitenlanders – Engelsen en Duitsers. 8 weken duurde het voor hij op de Keienberg stond.

Vandaar was hij kilometers ver te zien, hij beheerste gans de Dendervallei en was een strategische betekenis geworden. Tijdens de beschieting van 18 op 19 mei 1940 werd hij erg beschadigd en nadien afgebroken. De molen was het eigendom van de familie van Roy. Deze familie bewoont nog het molenhuis, het dateert van 1840 en is het oudste gebouw van Kattem.

Aan de Herststraat, waar nu de huizen van Leon Brion en Serge Berger staan, was er tijdens de Franse bezetting in 1795 een belangrijke seinpost opgesteld. Door zekere bewegingen uit te voeren werden er berichten overgeseind. Een Franse militair, afkomstig uit het zuiden van Bretagne (Brautome), bediende deze post. Hij is hier gebleven, huwde met een meisje van Kattem, kreeg kinderen en was de grootvader van de familie Clottemans-Sorbé, zijn naam Mathurain Sorbé.

Er is hier ook een grote hoeve met een merkwaardige historische achtergrond: Het hof te Kattem genaamd. Ze bestond al omstreeks 1173 en was toen het eigendom van de Abdij der Norbertijnen te Ninove. In 1652 werd het hof bezet door de Spanjaarden, daarna door de Fransen. Die troepen roofden en plunderden en maakten Kattem en omgeving onveilig. In 1814 kwam er een einde aan de Franse overheersing en werd de hoeve eigendom van verschillende eigenaars.

Jan Baptist Van Wilderode was pachter vanaf 1896. En zijn kleinzoon Marcel Van Wilderode heeft het hof en enkele hectaren grond aangekocht in 1967.

Naast het Hof te Kattem heeft er eeuwenlang een pastorij gestaan. De pastoors en onderpastoors van Borchtlombeek en Strijtem moesten van daar naar hun kerk. De pastorij heette "Hooghuijs".

De Monnikveldstraat ter hoogte van het voetbalplein, is het hoogste gedeelte van Kattem. Vandaar ziet men bij klaar weer en heldere hemel het Atomium, de basiliek van Koekelberg, de toren van Asse, de autosnelweg Brussel-Oostende en op vage achtergrond de heuvels van Vlaanderen. Men heeft in drie kwart cirkel een enig mooi vergezicht.

Kattem begint langs de westkant aan de Bosstraat. Daar is ook de scheiding Pamel-Liedekerke. Als men deze stille straat enkele meters volgt en voorbij het grootste geboomte ziet men rechts een vlakte met bomen en struiken en op de achtergrond de spitse toren van de kerk van Pamel. We zien de Zavelberg. De huizen staan kriskras, langs het smalle pad en leunen precies tegen het gebergte aan. Ze zijn verschillend van lijn en kleur, van hier bekeken een levend panorama van schoonheid en weelde. We kijken links en zien rijen bomen, golvende weiden met bont gevlekte koeien. Recht voor ons de huizen van de Keistraat en Kattemkets, met glanzende daken en groen in alle kleuren en tinten. In de Bosstraat staan er nu 12 huizen, voor 1940 maar 6. Van 1867 tot 1940 was er daar een café (heette eerst 33 jaar in 'van Nourres' en daarna 45 jaar 'bij Siske Potter').

Bij Siske Potter

Aan het begin van de Bosstraat, waar de Profetenstraat en de Kattemkets samenkomen, is er een waterbron, den Berren genaamd. Jarenlang kwamen 15 tot 20 gezinnen daar hun watervoorraad halen. Het was ook de plaats waar alle gebeurtenissen en nieuwtjes verteld werden.

We volgen de Profetenstraat en komen aan het huis van Albert Ots. Zijn ouders hadden er tot in 1938 een melkerij. De boeren kwamen alle dagen 's morgens op een vastgesteld uur, zelf hun melk leveren. Meestal gebeurde dat met een kruiwagen, hondencar of gespan. Deze melkerij heeft lange jaren bestaan.

Langs de zuidkant van Kattem loopt op een rechte lijn de Hazelveldweg, tot aan het Stenenkruis. Vandaar heeft men een fascinerend vergezicht op de Lostraat, de 7 beuken en het kerkhof. Een mooie golvende vallei met links de boltoren van de kerk van Strijtem. Het drukke verkeer op de steenweg Ninove-Brussel, het hoger gelegen Tuitenberg en in verte Schepdaal. Men ziet de watertoren van Kester, alsook de windmolens van Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek.

Aan de Merekensberg, het laagste gedeelte van het Hazelveld was er rond de eeuwwisseling een grote vijver, meer dan 200 m lang. Veel stadsmensen kwamen daar vissen en genieten van de mooie landelijke omgeving.

Na de 2de Wereldoorlog in 1947 werd er hier een kerk gebouwd. De grond werd geschonken door Maria Van Tricht - bijgenaamd Marieken Pirkens. Ze was ongehuwd en kwam uit een gezin met 4 kinderen: Tist, Fernand, Jeanette en Marieke. Ze was heel godvruchtig en ging alle dagen naar de mis in Leberg.

Altijd droeg ze zwarte kousen en bij koud weer een snoerdoek. Ze babbelde graag maar leefde stil en eenvoudig. Eenzaam is ze overleden in het klooster te Pamel op 31 augustus 1959 in de ouderdom van 85 jaar.

De ploeg van Team Kattem die het graf van Marieken Pirkens in eer herstelde

De bouwheer van de kerk was kapelaan Jozef Buys, hij overleed als pastoor van Liedekerke op 28 april 1981, aan hem hebben wij alleen goede herinneringen. De kerk kostte 1 miljoen frank en werd ingezegend op 9 november 1947 door Mgr. Van Cauwenberg.

In 1949 werd de zaal gebouwd en betaald door de mensen van Kattem, ze kostte 150.000 frank.

In 1952 werd het kerkhof aangelegd aan de Dalstraat. In 1959 werd een kleuterklas gebouwd, kostprijs 450.000 frank, nu werd ze gesloten wegens 'te weinig kinderen'.

Kattem had achtereenvolgens de volgende pastoors: Jozef Buys, Marcel Ginis, Felix Magnus (pastoor van Strijtem als interim), Adolf Van Lier en Jozef De Bondt. De Bondt is nu al 20 jaar onze pastoor (sinds 1965). De 1ste dopeling in onze parochie was Maria Van der Perre op 21 december 1947, het 1ste huwelijk Leon Geeroms-Judith Ots op 12 november 1947, de 1ste begrafenis was die van Stefanie Van den Bossche op 13 november 1947.

De oudste inwonster van Kattem was Antonia Geeroms, echtgenote van Amandus Guldemont 91 jaar, geboren op 1 juni 1861 en overleden op 15 juni 1952.

45 jaar geleden waren er hier nog een 20-tal herbergen. Geleidelijk verdwenen de cafés. Met de welstand van de laatste 30 jaar veranderden onze leefgewoonten. 2/3 van onze jonge generatie heeft hoger of technisch onderwijs gevolgd. Er zijn hier dan ook ingenieurs, verplegers, leraars, kaderpersoneel en alle soorten vakmensen. Het ontwikkelingspeil van Kattem is erop vooruitgegaan. We hebben onze vertegenwoordigers in de gemeenteraad van Roosdaal. Vroeger werden wij door de omliggende dorpsgenoten als minderwaardig aanzien. Nu kunnen wij niet meer genegeerd worden. Kattem heeft zich de laatste jaren fantastisch opgewerkt. Het is hier goed te leven, we zijn hier thuis tussen onze familie, onze burens, onze vrienden. We wonen ver van de bezoedelde lucht van industrie en grootstad en kunnen nog de natuur bewonderen, onze kinderen laten ravotten tussen groen en velden.

We hebben hier ook een bloeiend verenigingsleven. De mannen zijn lid van KWB, vinkenclub, voetbalclub of muziekvereniging. Wij hebben ons vormingswerk van landelijke vrouwen en nu de gepensioneerdenbond.

Met de autobusdienst Brussel-Ninove die hier aan Stenekruis stopt kunnen we alle kanten uit.

De laatste 10 jaar werden er op Kattem 35 nieuwe woningen gebouwd. De bevolking nam met ongeveer 5% 's jaars toe. Ons wegneniet zorgt voor een snelle en goede verbinding met de omliggende dorpen en steden.

De opgang van Kattem is niet meer te stuiten. Toch blijven de herinneringen aan het verleden doorwerken.

Kattem is eeuwen oud en alles is nog lang niet opgeschreven. Velen woonden, leefden en werkten hier, ze vonden 't leven schoon, slecht of niet de moeite waard. Maar vergeten zijn sinds lang hun bonte namen. Zij die hier vroeger woonden moesten oorlog, bezetting en verdrukking ondergaan, toch bleven ze altijd werkzaam en schrokken niet terug voor zware karweien. Na de 1ste Wereldoorlog was er hier in de omgeving geen werk te vinden. Daarom trokken vele mannen naar de koolmijnen in de Borinage.

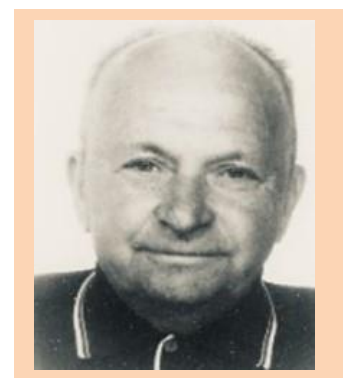
Dat was alle dagen 3 uur pendelen met een boemeltrein en dan nog 2 maal een half uur te voet naar de statie van Okegem. Anderen werkten in steenbakkerijen en waren soms weken van huis terwijl de vrouwen en moeders het huishouden alleen moesten doen. De landbouwers waren er in die tijd niet beter aan toe, maar allen hebben standgehouden en zo meegeholpen om van Kattem te maken wat het nu is, een gemeenschap met eigen gewoonten en tradities. We houden van de plaats waar we wonen en geboren zijn, het mooie stukje Pajottenland.

Foto: Jean-Pierre Vermeiren

Tot hier de tekst van Alphonsine Van Den Borre. Althans wat haar 'Geschiedenis van Kattem' betreft. We hebben immers nog een bundel achter de hand waarin Alphonsine allerlei straffe verhalen verzamelde in de bundel 'Sagen en Legendes uit Roosdaal'. Maar die bewaren we voor een volgende gelegenheid. Wij willen wel nog een brokje informatie toevoegen over de echtgenoot van onze Kattense dame omdat hij sproot uit een bekende Ledebergse struik.

Jean De Leeuw (Zjaa van de Piljter) werd geboren te Pamel op 28 december 1919 en stierf in de kliniek Albert Schweitzer te St.-Agatha-Berchem op 17 mei 1990. Hij was oud-strijder '40-'44 en actief in christelijke middens (KWB, ACV, Bond van gepensioneerden en zoals blijkt op blz. 13 ook bij de Burgerlijke Bescherming...).

Jean was de enige zoon ten huize van Modest De Leeuw (uit Strijtem) en van Maria Theresia Van Cutsem (uit Ledeberg). Hij was de broer van Josephine, Nieken, Rosa en Suzanne De Leeuw.

Deze familie is afkomstig uit Impegem (16de -17de eeuw), vestigde zich vervolgens te Pamel, daarna te Lombeek, Strijtem en vandaar naar Ledeberg.

Jean groeide op te Ledeberg aan de verbindingsweg tussen Puttenberg en Dries, in het huis waar later Bolleke Keis verbleef (dus rechts van de verbindingsweg tussen Puttenberg en Dries = kant pensioonaat). Zijn toenaam "van de Piljter" erfde hij van zijn grootouders maternel en is afgeleid van het toponiem "de Piljter" dat rechtover zijn woonhuis lag; dus aan de overkant van voornoemde verbindingsweg = de kant van Fidelity van Soetj en Mil de schrijnwerker. Dat zat als volgt in mekaar:

Deze stede, zowat drie en een halve dagwand, was in 1550 een boomgaard van het Hof te Dalem. Uit het Meetboek van Pamel blijkt dat de stede in 1685 behuisd was.

Hier boerde Petrus Van Der Kelen die er Peter Kestens "Geseijt den Pilter" opgevolgd had. Waarschijnlijk werden er dus ter plaat-

se ooit vellen bewerkt (piliter = in oud Vlaams: iemand die huiden bewerkt). De Piljter wordt omschreven als "een besloten block palende vooren aende plaetse te Ledeberch, comende noord de Hasselt, d'ander sijde de straete...". Het lag dus in de zink achter de Kroon en paalde onder meer aan "Den Dam", het erf van Van Opdenbosch.

Wie het erf bewoonde kreeg ongeacht zijn familienaam de bijnaam "uit de Piljter" of "van de Piljter" cadeau. Rond de eeuwwisseling woonde hier Petrus De Schepper (1863-1931) die ook "de Piljter" genoemd werd. Deze Petrus De Schepper had een zuster, Marie Virginie De Schepper (Nieken van de Piljter, 1852-1911) die getrouwd was met Frans Van Cutsem. Dit waren de grootouders maternel (langs de moederlijn) van Jean De Leeuw. De ouders van Petrus en Marie Virginie De Schepper waren Livinus De Schepper (1814-1882) en Maria Theresia Walckiers (1820-1893); hij was van Liedekerke, zij van Borchtlombeek. Zij hielden staminee te Ledeberg.

Ronny Geeroms, François De Neef en (natuurlijk) Alphonsine Van Den Borre

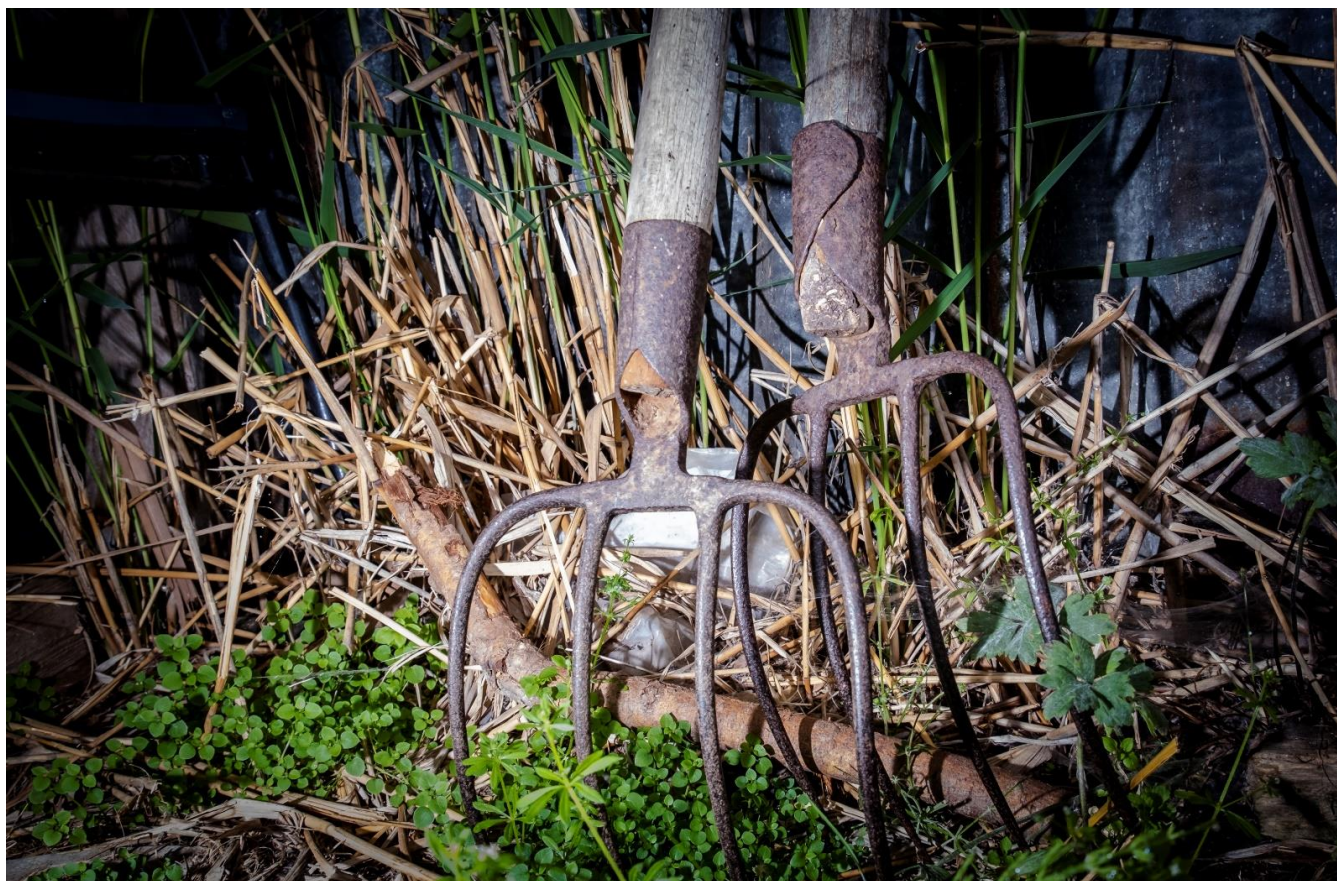

Foto: Dorien Deschamp

De Burgerbescherming: antwoorden

In Rausa 3 van mei 2023, maakten we kennis met de Vrijwillige Burgerbescherming van Pamel die zich in het midden van de vorige eeuw inzette om de bevolking te helpen bij rampen of grote ongevallen. Wij bestookten op het einde van dit artikel onze lezers met vragen. We zijn enkele lezers heel dankbaar dat zij intussen een aantal hiten hebben kunnen invullen. Om te beginnen is er de immer attente Ronny Geeroms. Hij vond zowaar een foto die genomen werd tijdens de grote oefening op Ledeberg waarover we het hadden in het vorige nummer. Hij kon zelfs een aantal dorpsgenoten identificeren. Dit is het resultaat van zijn vorschwerk:

Nummer 1 moeten we al schuldig blijven. Maar het gaat hier duidelijk om een jong kereltje dat eind jaren vijftig, begin zestig een jaar of tien oud was. Nummer 2 is Johannes Renders, nummer drie is de vrolijke dakwerker Omer Sneppe en nummer 4 is Frans Van Schepdael. De heer met de deftige das is toenmalig gemeenteraadslid Petrus Covens (beter gekend als 'Pië Kloesj'). Om te weten wie nummers 6,7 en 8 waren, hopen we opnieuw op de hulp van onze lezers. Nummer 9 is Rufin Elpers en het vastgesnoerde slachtoffer op de brandcard ten slotte is Jean De Leeuw.

Een tweede reactie kwam helemaal uit Spanje. Daar woont nu al een hele tijd een oud-dorpsgenoot Jean Cautaers. Neen beste lezer, we zijn in de familienaam van de vroegere zaakvoerder van autocarbedrijf 'Dream-express' geen 't' vergeten! Door een administratieve fout is een deel van de fami-

lie Cautaerts ooit in de burgerlijke stand gespeeld zonder 't'. Onze vriend Jean bezorgde ons ook een prachtige foto en heel wat uitleg over het Pamelse korps van de Burgerbescherming. Wij geven zijn interessante gegevens mee op de volgende bladzijde.

Jean herinnert zich nog enkele namen van dappere mannen die deel uitmaakten van het korps dat na de fusie (1964) 'Burgerlijke Bescherming Roosdaal' zou gaan heten. Op de foto zien we enkele van hen aan het werk tijdens de grote overstroming in 1976 toen de Rupel buiten haar oevers trad en vooral de gemeente Ruisbroek teisterde.

De eerste figuur op de foto (met zak in de hand is Philemon Cautuers (de vader van Jean en in het dorp bekend als Mong van Takkes), achter hem Albert Segers die jaren

de chef was van het korps. Overigens was Albert ook heel actief in de plaatselijke Rode Kruisafdeling.

Jean herinnert zich ook nog dat Lucien De Vel, Jozef De Coster, René Van Bondt, Marcel Schelfhoudt, René Van Nuffel (de Parmelse koster) deel uitmaakten van de groep idealisten. Jean weet nog te vertellen dat er ooit ook oefeningen werden gehouden aan de molen van de Pauselijke Zouaaf (dat was dus zeker vóór 1972).

Tijdens de voorstelling van het boek 'Toponymie van Pamel' interpreteerde Bjorn Heymans een gesmaakt intermezzo 'op zè Poumels'. We laten de afwezigheden toch even mee genieten.

De compjoeters? Een dikke mizere est. Overall oeërde de mensjken klougen dat er genoureg iet mislupt. Ge got mè maskien nie geloeëven, mo zelf Ons Ieër eid er last van. È ouè em lout'n overoul'n dee Sinjt Isidorius, jejou menieër, da's de patroënouèleggen van 't Internet. Douèn ouè God de vader toch zoe zot gekregen vé alle informousse over de weireld op komjoeter te zett'n. Ze zegge wel dad Ons Ieërn oenfouèlbour es, mo è eid toch ne kemel geskoot'n dee sinjt Arnoldus mé da spel te loute werken. Nollen, nen brave mensj, da wel. Mo nen breiver achter ne kompjoeter zett'n, da's vrouwen oem mizere. Op de Zjubelee van Sinjt Arjaun en Sinjte Natalie (douè wour'n 1700 jour getraat) ouè den Nollen douneg zitte lampètt'n.

Mé e goe stik in zènne krinjsenbak es 'n dernoo achter de kompjoeter gon zitt'n en wou dat'n zjust op gedeven eid, gin'n ouèlegen dat'n zjust weet, mo da spel begost te doempen en der sproengen voenken ooët.

't Alle gelikken ouè Sinjte Barbara 't gevour gezien. Dou eid atèd nen brandbloesjker in é sjakosj zitt'n en dommee was een groeëte kastastroof vermejen.

Den ouèlegen Isidoor eid dernou de komjoeter wee opgestart.

È eid alles kinne repareer'n b' alven de geaves over ...Poumel. Douè was'n grad kwouèt. Ons Ieër vond da dè nie koest zijn. "Dou moet iemand no Poumel goun vé al douè informousse op te tieëker'n", dat ouè en em lout'n ontvall'n.

"K zal ekik dat wel doen" ouè Maria Magdalena gezeid.

Ons Ieër ouè wel ewa skrik vè é te loute goun, gezien é repetousse.

Mo asze verteljd'n dassé ba de sjampetter oem roud zo goun, was'n gerest gesteljd. Ne man van de wet zo zèn maniere wel aven.

En zoeë es't gebeerd datter on men dee wier gebeljd en wie stout er dou op den delper? Maria Magdalena!

Gedommen, e vrieëd skoeën vraamenjs asket mouè vrougt.

Mé e zieëmzoet stemmeken vrougt ze mè vé me ee alle strotjes en kasjkes va Poumel te beziëken zoudouneg dassé zouè alles zo kinn'n noteer'n in ejen dikken boek.

En zoe bennek ik mé ee begost on mèn
ronde va Poumel.

We vertrokken vanouèges beneen on den
Denjer, wou da de Wolfpitbeek in de vout
strimt.

En ik mo vertellen van den Bervoet en de
Kèttenberg, van den Ticheloven en de Die-
pestrout... en Magdaken mo skrouèven.

Vantouèd vroeg ze mè wou dat al douè skaa
noumen vandoun kwompen.

Ik emmek ik do dein mo van alles ooët mèn
botte geslegen.

Ja zeg, ik en bennekik Zjeraar Van Èrrewen-
gen nie è!

Zoe kwompen men in de gebieren van de
Poupenouès on een bossleken wou dad een
béksken strimden en et zonneken zen strou-
len stroeëden op et wouter.

"Dad oetj ie Skoeën 's ouves" zouè ek ee.

Et eid een gieël poeës gedierd vee dasse ge-
loeëfd'n dat da de wourouèd was. Mo as ze
dernoou allemou douè ander noumen oer-
erd'n, wist ze dasse'r ie in Poumel een an-
jeken van weg anjn ve skaa noumen te be-
paaz'n.

Ze skreef ze allemou op in ejen perkamen-
ten boek:

Neivelborre, Terregat en Toeëverès, Zijpmi-
jeis, Lodder en Nattebroek, Sligboeëm en
Diskater en zoe veider tot op Kosjvout.

Vandou goenket bergop no 't Sprieëstrotj'n,
de Kegelei en Blouèenberg op Kattoem.

Dou emmen ons ewa nee gezetj vé no de
golvingen van Bievegem en Kwinkeleir te
loenken.

Z' ouè ewa skrik azek é zouè dammen al 't
Ellegat goenken passeer'n, mo 't was rap
over, nekieë dammen on de Belle 't strout
anjn overgestoken en op d'oeëgte van den
Ettenboeëm ons liete zakken no de Grot.

We droenken op Berchem ieëst ne kieë on
't bronneken van Sinjte Berlindes.

Vandou goenket weer oemoeëg, richting
Woestouèn.

We stapt'n dee de Moeilje no Berchembos
en tiskén d' oeëge bieken, mé et béksken
van de Wouènbron on ons voet'n, oljdeken
den boek van Rik van Errewegen ooët mèn
bazazje.

Mé groeëte verwonderd' oeëgen bezag ze
mè.

Ewa gemokt kwoud zouè ze:

"Wovee ejje mè da derekt nie loute zien?"

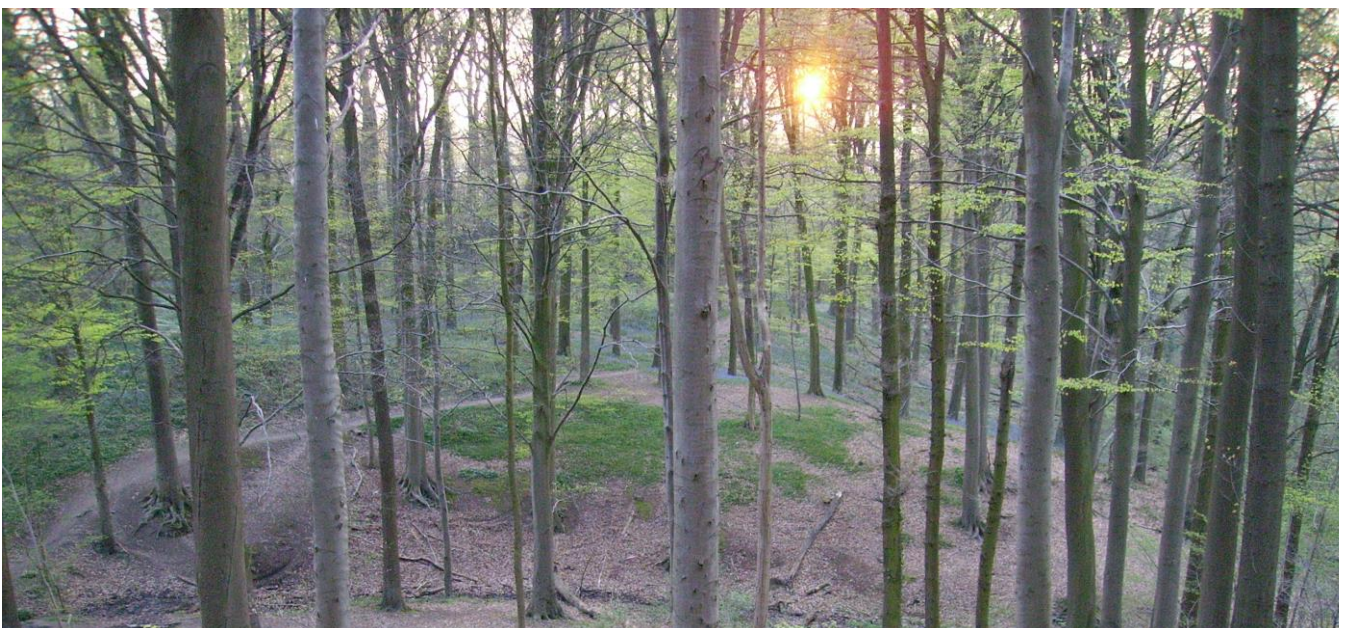
"Dein zo'k mé aa douène skoeën toer nie
emme kinne mouken" was mèn atwoord.

Ik em é mènne boek kadoo gedoun.

Wa dak 'ik in de plosj gekregen èm, da gon-
nek ie nie on aaln nees angen.

Mo et was ne wermen, zwoel'n ouved en et
zonneken ging in roeëd en in oranje onder
tiskén de boeëmen boven et Boeljtbosken
en d' Oeëgewouè.

WE

Meester De Moortel

De Hoogstraat kun je gerust 'de poort naar Kattem' noemen. De respectabele burger die we nu gaan bespreken is weliswaar geen Kattenaar, maar zijn wortels liggen niet ver uit de buurt. Wanneer je vroeger de Puttenberg kwam boven gepuft, dan kon je in de herberg 'bij Nonkel' je dorst gaan lessen. Het eerste huis van de Hoogstraat, dat vandaag staat te wachten op de sloop, is het geboortehuis van Jozef De Moortel (1912-1993).

Wijlen Gerard Van Herreweghen sprak met veel eerbied over zijn vriend. Jozef De Moortel was hem in vele zaken voorgegaan: als 'trekker' van de Pamelse studentenbond, als toneelspeler en als gewaardeerd auteur van heemkundige artikels. Wij vroegen ons af hoe het komt dat deze getalenteerde en actieve man vandaag een beetje als 'een vergeten meester' moet worden beschouwd. Dus gingen we op zoek naar verwanten, kennissen en documenten. Hoe meer we ons verdiepten in de figuur, hoe meer we ervan overtuigd waren dat de man meer dan een artikeltje in Rausa verdient. Onze speurtocht leverde een boekje op dat niet alleen het leven van een verdienstelijke intellectueel belicht, maar dat ook een kroniek is van het Ledeberg tijdens het eerste deel van de 20ste eeuw.

We volgen het levenspad van een jongetje dat als kind te maken kreeg met de Eerste Wereldoorlog en met een broertje dat op de Kapelleweide onder een vallende beuk de dood vond. We zien hoe hij pas na voorpraak van een dorpsnotabel de kans krijgt om verder te studeren, hoe hij naar het Liedekerkse Mulhof fietst waar hij moet opletten om de verraderlijke 'boule Flamande' niet doorgeschoven te krijgen en we zien hem later openbloeien als ondernemende student die met enkele vrienden (waaronder Karel Van Cauwelaert) een bloeiende studentenbeweging in stand houdt.

In de ronkende verslagen die hij opstelt in bijna kalligrafisch handschrift lezen we hoe die jonge mensen enerzijds worden meegezogen in een dwingende ontvoogdingsstrijd, een alles overheersend katholicisme en anderzijds de verwarring voelen opkomen die de woelige dertiger jaren met zich brengen. Maar Jozef en zijn vrienden laten zich niet afdrijven en blijven met volle overtuiging la-beuren op het culturele veld.

In het boek nemen wij teksten van Jozef op die handelen over zijn dorp en over de streek, ook zijn bijdrage over de Dikke van Pamel, naast partituren en liedteksten die hij maakte, hij was immers ook een voortreffelijk muzikant. In de publicatie zijn ook foto's opgenomen waarop je hem naast Hubert Van Herreweghen en Yvonne Fiermans als acteur bezig ziet op de planken van de zaal 'bij den Bruinen'.

Toen hij met zijn onderwijzersdiploma het Sint-Thomasinstituut verliet, vond hij jammer genoeg geen betrekking in Pamel. Dat lukte wel in Anderlecht. Toen hij daar dan ook zijn 'ideale vrouw' ontmoette, lag het voor de hand dat hij zijn dierbaar dorp zou verlaten. Van zijn dochter Marie-Jeanne, die ons heel veel informatie bezorgde, vernamen we echter dat hij de band met Pamel nooit heeft verbroken.

Wie zich deze biografie wil aanschaffen, kan op 9 september naar de Proeftuin komen (info op blz. 5) of €20 storten op BE97 8601 1557 2549 van Erfgoed Rausa, met de vermelding 'Meester De Moortel'. Je bestelling ook mailen naar rausa@skynet.be of telefoneren naar 0473 11 25 00.

Ons redactielid Willy De Smedt heeft niet alleen interesse in geschiedenis, hij heeft ook een dikke boon voor allerlei oude gebruiksvoorwerpen. Dit tikte hij deze keer voor ons op de kop...

De kuikensteen

We herinneren ons wel nog allemaal hoe Moeder Kloek fier tokkend over het erf 'schreed', hier en daar een verloren gelopen 'teiling' (pier) oppikkend, maar altijd achtervolgd door een bende tjilpende kuikentjes. Soms kon het wel eens gebeuren dat een achterblijvertje mee werd geklauwd door een steekvolgel (sperwer) of op het menu stond van een hongerige rat. Maar het meeste slachtoffertjes vielen in de drinkbak, veelal een aarden kom of een oude soepkom half verzonken in de grond vastgezet. Maar voor de boeren was elk verloren kuiken er eentje te veel.

Daarom werden kuikenstenen ontworpen, gemakkelijk bereikbare drinkbakken voor kuikens, op een aantal strategische plaatsen neergezet.

Op die manier werden verdrinkingen voorkomen. En meteen waren ook de mussen tevreden.

'Ze hebben het weer in **de doofpot** gestoken'

Een uitdrukking waarmee men ons tegenwoordig in de media om de haverklap om de oren slaat. Maar waar komt deze zegswijze vandaan? Om dit te achterhalen moeten we enkele honderden jaren teruggaan in de tijd. In de tijd dat de meeste woningen nog een strooien dak hadden. Of wanneer in de steden de meeste woningen in hout waren opgetrokken. En wie stro zegt of houten woningen, zegt brandgevaar. Hiervoor waren onze voorouders zeer beducht want de rode haan kraaide regelmatig wel ergens. En van brandverzekeringen had men toen nog nooit gehoord.

In de steden riep de nachtwacht bij het vallen van de avond om de tien stappen "doven van vuren en lichten". En daarom werd bij het slapen gaan het vuur in de haard of in de kachel gedoofd. Meestal plichtsgetrouw of bij ondervinding uit schaamte en schande. Wie dit naliet kon zwaar worden bestraft. Trouwens, wie van onze mannelijke lezers in 't leger is geweest, zal zich wel nog herinneren dat ook in de kazerne om 10 u 's avonds het signaal "doven van vuren en lichten" weerklonk.

Uiteraard doofde men het vuur niet met water. Want probeer 's morgens maar eens de kachel met natte bluskolen (houtschool) aan te steken. Nee, inventief als onze voorvaders waren, deden ze dit met een doofpot. Deze werd op het bijna uitgebrand houtvuur gezet of beter zelfs, de nog naglimmende turfblokken of kolen werden in de doofpot geschept. Doordat de pot luchtdicht afgesloten kon worden, verstikte de verbranding al gauw wegens gebrek aan zuurstof. De overgebleven resten en de restanten van het hout (want veelal werd er met hout gestookt) verkoolden tot bluskolen en deze konden 's morgens opnieuw worden gebruikt.

In de spreektaal is 'iets in de doofpot stoppen' een courante uitdrukking geworden maar inderdaad ontleend aan de middeleeuwse doofpot. En van een doofpotaffaire wordt gesproken als aan het licht komt dat een bepaalde zaak bewust en vaak toege-dekt is, of langdurig buiten de publiciteit is gehouden uit vrees voor negatieve gevolgen of sancties.

Willy De Smedt

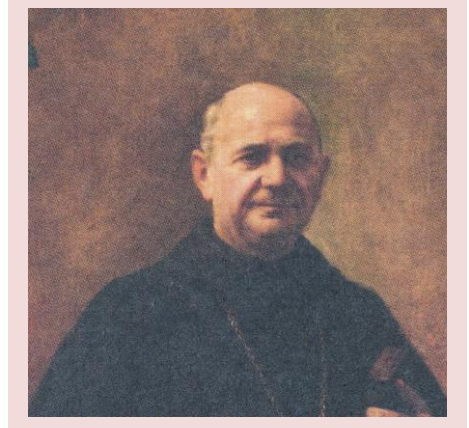
© foto's:
Willy De Smedt:
-Een kuiken-
steen, daterend
uit einde 18^{de}
<https://account.live.com/acs>

-doofpot uit 17^{de}
eeuw

Stamboombabel: Lombeekse Benedictijnen

Wist je dat er vier benedictijnen waren, afkomstig uit Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek, niet enkel verwant door de geboorteplaats maar ook door familiebanden.

De eerste van de vier is **dom Benedictus** of Gustavus Guilielmus Van Schepdael, ° 9 juni 1876 te Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek, † 1 januari 1951 te Affligem, zoon van Jacobus Van Schepdael en Maria Theresia Van Der Poorten. Hij is op 9 juli 1892 ingetreden in de abdij van Affligem. Na zijn priesteropleiding in de abdij werd hij op 17 augustus 1902 tot priester gewijd. Hij was abt van de abdij van Affligem van 1912 tot aan zijn dood in 1951. (Afbeelding rechts)

De tweede is **dom Franco** of Ludovicus Emilius de Wyels, °18 augustus 1884 te Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek, † 25 juni 1962 in het ziekenhuis van Aalst, begraven op het kerkhof van de abdij te Affligem, zoon van Felix de Wyels en Catharina Antonia Walravens. Hij trad als 16-jarige op 10 september 1900 binnen in de abdij van Affligem. In 1902 vertrok hij naar Rome en studeerde er in de pauselijke hogeschool der benedictijnen. Hij werd priester gewijd op 18 augustus 1907. Hij volgde dom Benedictus op als 39ste abt in de abdij van Affligem van 1951 tot 1962. Het schilderij links toont dom Franco, geschilderd door Luc De Decker.

De derde is **dom Thomas** of Joannes Alphonsus Van Laethem, ° 24 juni 1868 te Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek, † 6 april 1948 te Assebroek, zoon van Petrus Joannes Van Laethem en Maria Theresia Schets, monnik benedictijn in de abdij van Steenbrugge en missionaris in Zuid-Afrika. Nummer vier en de jongste is **dom Willibrord** of Joannes Schets, ° 6 januari 1905 te Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek, † 21 januari 1976 in het ziekenhuis van Roeselare, zoon van Ludovicus Schets en Maria Delphina Van Laethem (Ludovicus was de broer van dom Thomas), pater benedictijn, deken en econoom van de abdij van Steenbrugge. Op 9 november 1926 ingetreden in de abdij van Steenbrugge en priester gewijd op 12 augustus 1934.

Verwantschappen:

Benedictus was 2de graad neef van dom Franco zijn schoonbroer (Hypoliet Walravens) en 3de graad neef van dom Thomas, die op zijn beurt de oom was van dom Willibrord.

Günther De Mel

Tot slot

Kattem zorgde voor de rode draad in deze editie van Rausa. Naast heel wat informatie over inwoners van deze bruisende gemeenschap op de grens van Borchtlombeek en Pamel, mochten wij de bladzijden verluchten met heel knap fotografisch werk. Afbeeldingen waar geen auteursnaam bijstaan, komen uit onze archieven.

De meeste foto's werden echter gemaakt voor het prachtige prentenboek 'Kattem' dat in 2022 werd gerealiseerd door Els Van der Perre, Sam Van Assche en Renato Nicolodi (Team Kattem).

De foto op de laatste bladzijde werd genomen door Norbert Verbestel (Het Dievenstraatje, loopt van Kattem naar Strijtem).

